

SMLOUVA O KONEČNÉM USPOŘÁDÁNÍ VE VZTAHU K NĚMECKU /2+4/ (12. 9. 1990)

Spolková republika Německo, Německá demokratická republika, Francouzská republika, Svaz sovětských socialistických republik, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Spojené státy americké - s vědomím, že jejich národy spolu od roku 1945 žijí v míru, s přihlédnutím k nejnovějším historickým změnám v Evropě, které umožňují překonat rozdělení tohoto světadílu, s ohledem na práva a odpovědnost čtyř mocností vůči Berlínu a Německu jako celku a na odpovídající dohody ustanovení čtyř mocností vůči za války a po válce, odhodlány ve shodě se svými závazky vyplývající z charty OSN, že budou rozvíjet přátelské vztahy mezi státy, spočívající na respektování zásady rovnoprávnosti a sebeurčení národů, a přijímat další vhodná opatření k upevnění světového míru, pamětlivy zásad Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, podepsaného v Helsinkách, s vědomím, že tyto zásady vytvořily pevný základ pro budování spravedlivého a trvalého mírového uspořádání v Evropě, rozhodnuty přihlížet k bezpečnostním zájmům každého státu, přesvědčeny o nutnosti definitivně překonat rozpory a dále rozvíjet spolupráci v Evropě, se zdůrazněním své ochoty upevňovat bezpečnost, zvláště pomocí účinných opatření ke kontrole zbrojení, k odzbrojení a k vytváření důvěry, ochoty nepohlížet na sebe vzájemně jako na protivníky, nýbrž působit na vytváření vztahů důvěry a spolupráce, a v souvislosti s tím také ochotny přistupovat kladně k vytváření vhodných institucionálních opatření v rámci Konference a bezpečnosti a spolupráci v Evropě, s oceněním toho, že německý lid svobodným uplatněním práva na sebeurčení projevil svou vůli nastolit státní jednotu Německa, aby jako rovnoprávný a svrchovaný člen v sjednocené Evropě sloužilo světovému míru, v přesvědčení, že sjednocení Německa jako státu s definitivními hranicemi je významným přenosem pro mír a stabilitu v Evropě, s cílem dohodnout se na konečném uspořádání ohledně Německa, s vědomím, že tím sjednocením Německa jako demokratického a mírového státu pozbývají významu práva a odpovědnost čtyř mocností vůči Berlínu a Německu jako celku, zastupovány svými ministry zahraničních věcí, kteří se v souladu s prohlášením z Ottawy ze dne 13. února 1990 sešli 5. května 1990 v Bonnu, 22. června 1990

v Berlíně, 17. července v Paříži za účasti ministra zahraničních věcí Polské republiky a 12. září 1990 v Moskvě - dospěli k následující dohodě:

Článek 1

(1) Sjednocení Německa bude zaujímat území Německé demokratické republiky, Spolkové republiky Německo a celého Berlína. Jeho hranicemi budou hranice Německé demokratické republiky a Spolkové republiky Německo a budou dnem, kdy tato dohoda vstoupí v platnost, definitivní. Potvrzení definitivního charakteru hranic sjednoceného Německa je podstatnou součástí mírového uspořádání Evropy.

(2) Sjednocené Německo a Polská republika stvrzují stávající hranice mezi oběma státy mezinárodněprávně závaznou smlouvou.

(3) Sjednocené Německo nemá žádné území nároky vůči jiným státům a nebude je uplatňovat ani v budoucnosti.

(4) Vlády Spolkové republiky Německo a Německé demokratické republiky zajistí, aby ústava sjednoceného Německa neobsahovala žádná ustanovení, která by byla neslučitelná s těmito zásadami. Týká se rovněž ustanovení zakotvených v preambuli a v článku 23, odstavec 2, a v článku 146 ústavy Spolkové republiky Německo.

(5) Vlády Francouzské republiky, Svazu sovětských a socialistických republik, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Spojených států amerických výslovně přijímají odpovídající závazky a prohlášení vlád Spolkové republiky Německo a Německé demokratické republiky a prohlašují, že jejich uskutečňování bude potvrzením definitivního charakteru hranic sjednoceného Německa.

Článek 2

Vlády Spolkové republiky Německo a Německé demokratické republiky potvrzují svá prohlášení, že z německé půdy bude vzcházet pouze mír. Podle ústavy sjednoceného Německa jsou činy, které by mohly narušit mírové soužití národů, zejména připravovat vedení útočné války, a které jsou prováděny s tímto záměrem, protiústavní a trestné. Vlády Spolkové republiky Německo a Německé demokratické republiky prohlašují, že sjednocené Německo nikdy nepoužije žádné ze svých zbraní, leda ve shodě s ústavou a s Chartou OSN.

Článek 3

(1) Vlády Spolkové republiky Německo a Německé demokratické republiky potvrzují, že se zříkají výroby a vlastnictví jaderných, biologických a chemických zbraní a moci s těmito zbraněmi disponovat. Prohlašují, že se i sjednocené Německo bude držet tohoto závazku. Pro sjednocené Německo nadále platí zejména práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy o nešíření jaderných zbraní z 1. července 1968.

(2) Vláda Spolkové republiky Německo v naprosté shodě s vládou Německé demokratické republiky vydala 30. srpna 1990 ve Vídni na jednáních o snížení stavu konvenčních ozbrojených sil v Evropě následující prohlášení:

“Vláda spolkové republiky Německo se zavazuje, že během tří až čtyř let omezí stav ozbrojených sil sjednoceného Německa na 370 000 mužů pozemních, vzdušných a námořních ozbrojených sil. Toto snižování stavu má začít, jakmile vstoupí v platnost první smlouva KBSE. V rámci této celkové horní hranice nebude více než 345 000 mužů ve stavu pozemních vojsk a vojenského letectva, které jsou podle dohodnutého mandátu předmětem jednání pouze o konvenčních ozbrojených silách v Evropě. Spolková vláda vidí ve svém závazku snížit stav pozemních vojsk a vojenského letectva významný přínos ke snížení stavu konvenčních ozbrojených sil v Evropě. Vychází z toho, že na následných jednáních přispěli i ostatní jejich účastníci k posílení bezpečnosti a stability v Evropě, počítaje v to i opatření ke snížení stavu armád”.

Vláda Německé demokratické republiky se k tomuto prohlášení výslovně připojila.

(3) Vlády Francouzské republiky, Svazu sovětských a socialistických republik, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Spojených států amerických berou toto prohlášení vlád Spolkové republiky Německo v naprosté shodě s vládou Německé demokratické republiky na vědomí.

Článek 4

(1) Vlády Spolkové republiky Německo, Německé demokratické republiky a Svazu sovětských socialistických republik prohlašují, že sjednocené Německo a Svaz sovětských socialistických republik smluvní formou upraví podmínky a délku pobytu sovětských ozbrojených sil na území dnešní Německé demokratické republiky a Berlína a také průběh odsunu těchto ozbrojených sil, který by měl být dokončen do roku 1994 v souvislosti a uskutečňováním závazků vlád Spolkové republiky, na něž se vztahuje odstavec 2 článku 3 této smlouvy.

(2) Vlády Francouzské republiky, Svazu sovětských a socialistických republik, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Spojených států amerických berou toto prohlášení na vědomí.

Článek 5

(1) Až do ukončení odsunu sovětských ozbrojených sil z území dnešní Německé demokratické republiky a Berlína ve shodě s článkem 4 této smlouvy budou na tomto území jako ozbrojené síly sjednoceného Německa výhradně německé svazy územní obrany, které nejsou integrovány v strukturách paktu, do nichž jsou začleněny německé ozbrojené síly na ostatním výsostném německém území. Bez újmy na ustanovení odstavce 2 tohoto článku nebudou v tomto období na tomto území rozmístěny ozbrojené síly jiných států ani tam nebudou vykonávat jakoukoliv jinou vojenskou činnost.

(2) Po dobu pobytu sovětských ozbrojených sil na území dnešní Německé demokratické republiky a Berlína zůstanou na německé přání v Berlíně na základě příslušných smluvních ujednání mezi vládou sjednoceného Německa a vládami příslušných států nadále rozmístěny ozbrojené síly Francouzské republiky, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Spojených států amerických. Početní stav všech německých ozbrojených sil rozmístěných v Berlíně a rozsah jejich výzbroje nebude vyšší než v okamžiku podepsání této smlouvy. Německé ozbrojené síly zde nebudou instalovat nové kategorie zbraní. Vláda sjednoceného Německa uzavře s vládami států, jejichž vojska jsou rozmístěna v Berlíně, smlouvy při spravedlivých podmínkách s ohledem na stávající vztahy s těmito státy.

(3) Po ukončení odsunu sovětských ozbrojených sil z území dnešní Německé demokratické republiky a Berlína mohou být v této části Německa rozmístěny i svazy německých ozbrojených sil, které jsou podřízeny vojenským strukturám paktu stejně jako vojenské svazy na ostatním výsostném německém území, ovšem bez nosičů jaderných zbraní. Nespadají sem konvenční zbrojní systémy, které by mohly mít kromě konvenčního i jiné využití, které však jsou v této části Německa mohly mít kromě konvenčního i jiné využití, které však jsou v této části Německa vyzbrojeny pro konvenční účely a s nimiž se jen pro tyto účely počítá. Zahraniční ozbrojené síly a jaderné zbraně a jejich nosiče v této části Německa nebudou rozmístovány ani sem nebudou přemístovány.

Článek 6

Práva sjednoceného Německa být členem paktů se všemi z toho plynoucími právy a povinnostmi se tato smlouva nedotýká.

Článek 7

(1) Vlády Francouzské republiky, Svazu sovětských a socialistických republik, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Spojených států amerických tímto končí s uplatňováním svých práv a povinností vůči Berlínu a Německu jako celku. V důsledku se ruší příslušné s tím související čtyřstranné dohody, ustanovení a praktiky a všechna odpovídající zařízení čtyř mocností.

(2) Sjednocené Německo má v souladu s tím plnou svrchovanost nad svými vnitřními i vnějšími záležitostmi.

Článek 8

(1) Tato smlouva vyžaduje ratifikaci či schválení, které se má uskutečnit co nejdříve. Na německé straně bude ratifikovat sjednocené Německo. Tato smlouva proto platí pro sjednocené Německo.

(2) Ratifikační nebo schvalovací listiny budou uloženy u vlády sjednoceného Německa. Ta zpraví vlády ostatních smluvních stran o uložení každé ratifikační či schvalovací listiny.

Článek 9

Tato smlouva vstoupí v platnost pro sjednocené Německo, Francouzskou republiku, Svaz sovětských socialistických republik, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Spojené státy americké v den uložení poslední ratifikační či schvalovací listiny těchto států.

Článek 10

Originál této smlouvy, jehož německá, anglická, francouzská a ruská verze jsou stejně závazné, bude uložen u vlády Spolkové republiky Německo, která předá vládám ostatních smluvních stran ověřené kopie. Na důkaz toho níže podepsání řádní zplnomocněnci podepsali tuto smlouvu.

V Moskvě dne 12. září 1990

Za Spolkovou republiku Německo

Za Německou demokratickou republiku

Za Francouzskou republiku

Za Svaz sovětských socialistických republik

Za Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Za Spojené státy americké

Z. Veselý (ed.): Světová politika 20. století v dokumentech (1945 - 1990). Praha: Vysoká škola ekonomická, 2001, s. 458 - 463.